

HÉRACLES.

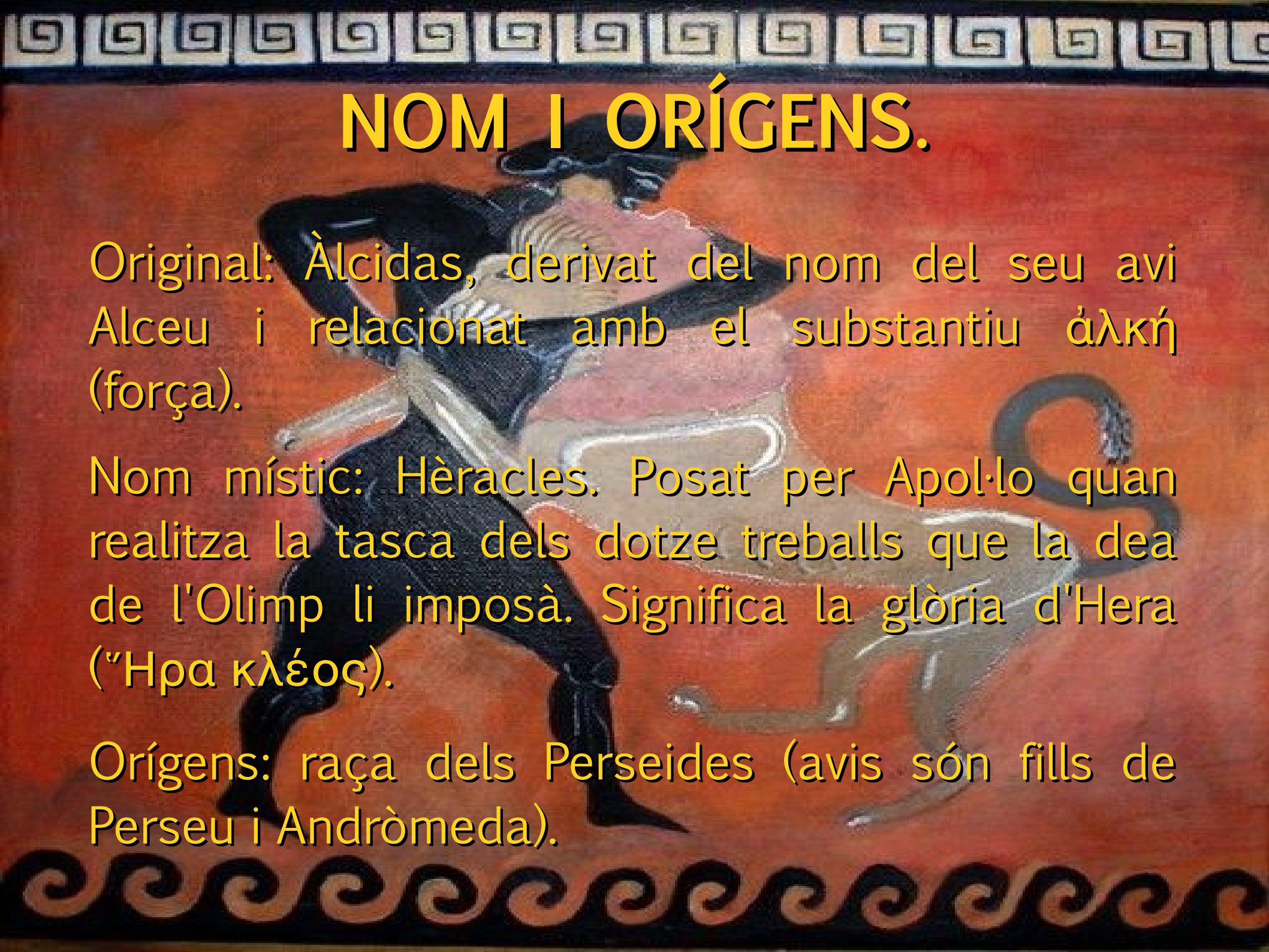

NOM I ORÍGENS.

Original: Àlcidas, derivat del nom del seu avi Alceu i relacionat amb el substantiu ἀλκή (força).

Nom místic: Hèracles. Posat per Apol·lo quan realitza la tasca dels dotze treballs que la dea de l'Olimp li imposà. Significa la glòria d'Hera (Ἥρα κλέος).

Orígens: raça dels Perseides (avis són fills de Perseu i Andròmeda).

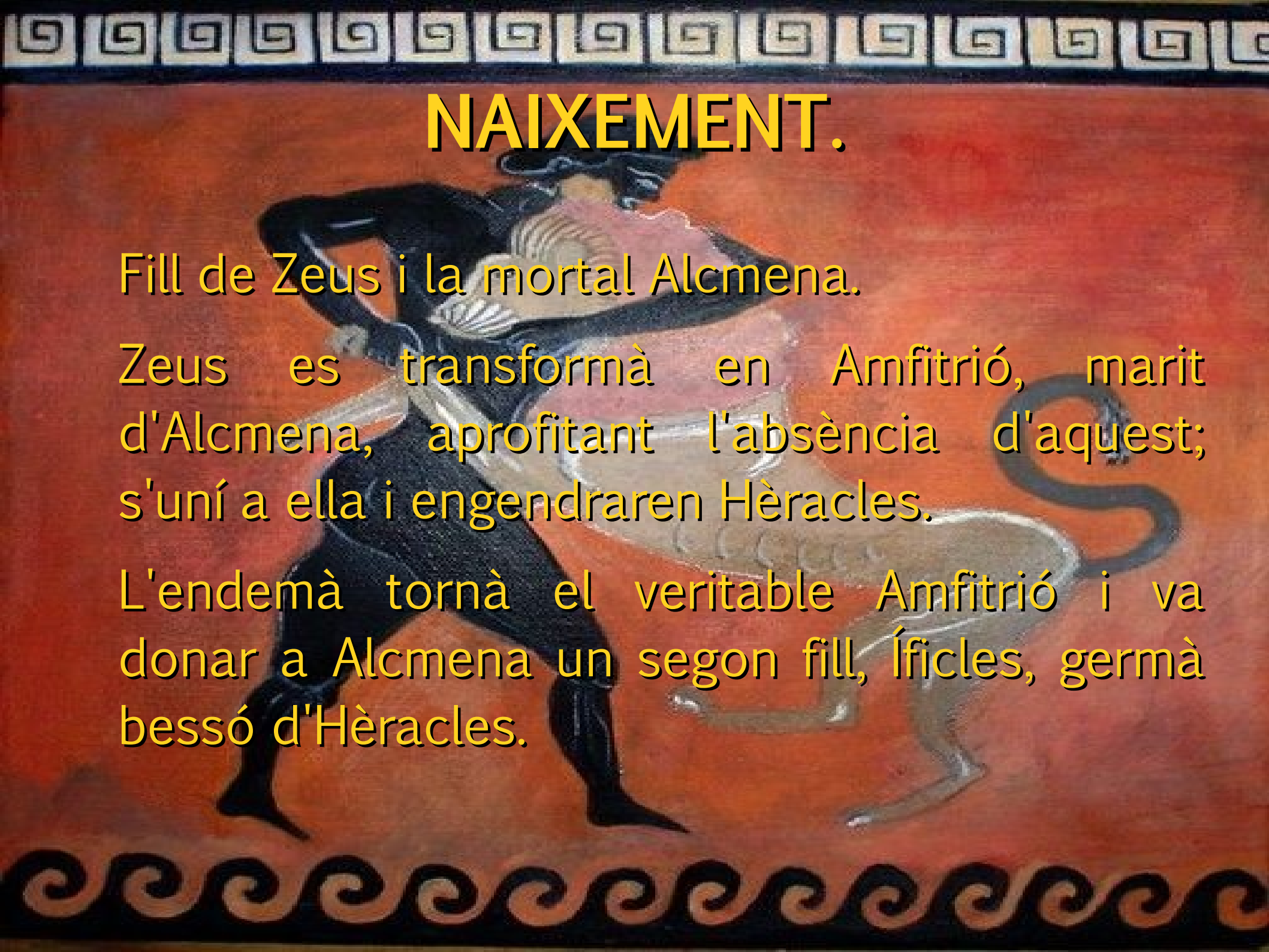

NAIXEMENT.

Fill de Zeus i la mortal Alcmena.

Zeus es transformà en Amfitrió, marit d'Alcmena, aprofitant l'absència d'aquest; s'uní a ella i engendraren Hèracles.

L'endemà tornà el veritable Amfitrió i va donar a Alcmena un segon fill, Íficles, germà bessó d'Hèracles.

LA CÒLERA D'HERA.

1. Retardà el naixement de l'heroi i avançà el del seu cosí Euristeu perquè Zeus havia dit que el primer infant que nasqués de la raça dels Perseides regnaria a Argos.
2. Alletà sense saber-ho l'heroi un dia que Hermes el posà sota el pit de la deessa quan aquesta dormia. Tot just despertar-se, apartà l'infant i deixà un regalim al cel que fou la Via Làctia.

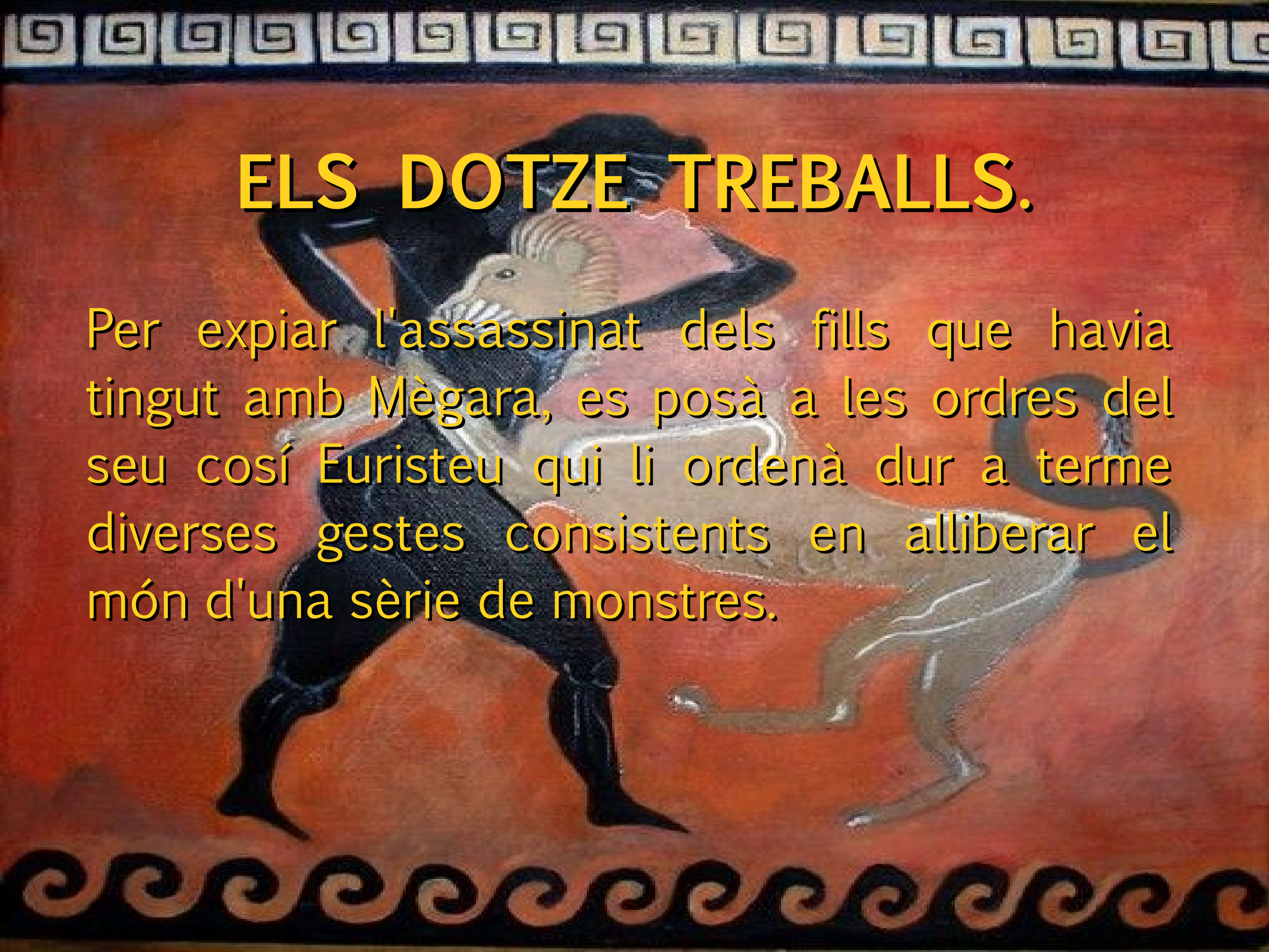
El naixement de la Via Làctia,
Rubens, 1636-38

3. Envià dues grans serps al bressol dels dos bessons i Hèracles les agafà, una amb cada mà, i les ofegà.

4. Embogí l'heroi que matà els seus fills i dos del seu germà.

ELS DOTZE TREBALLS.

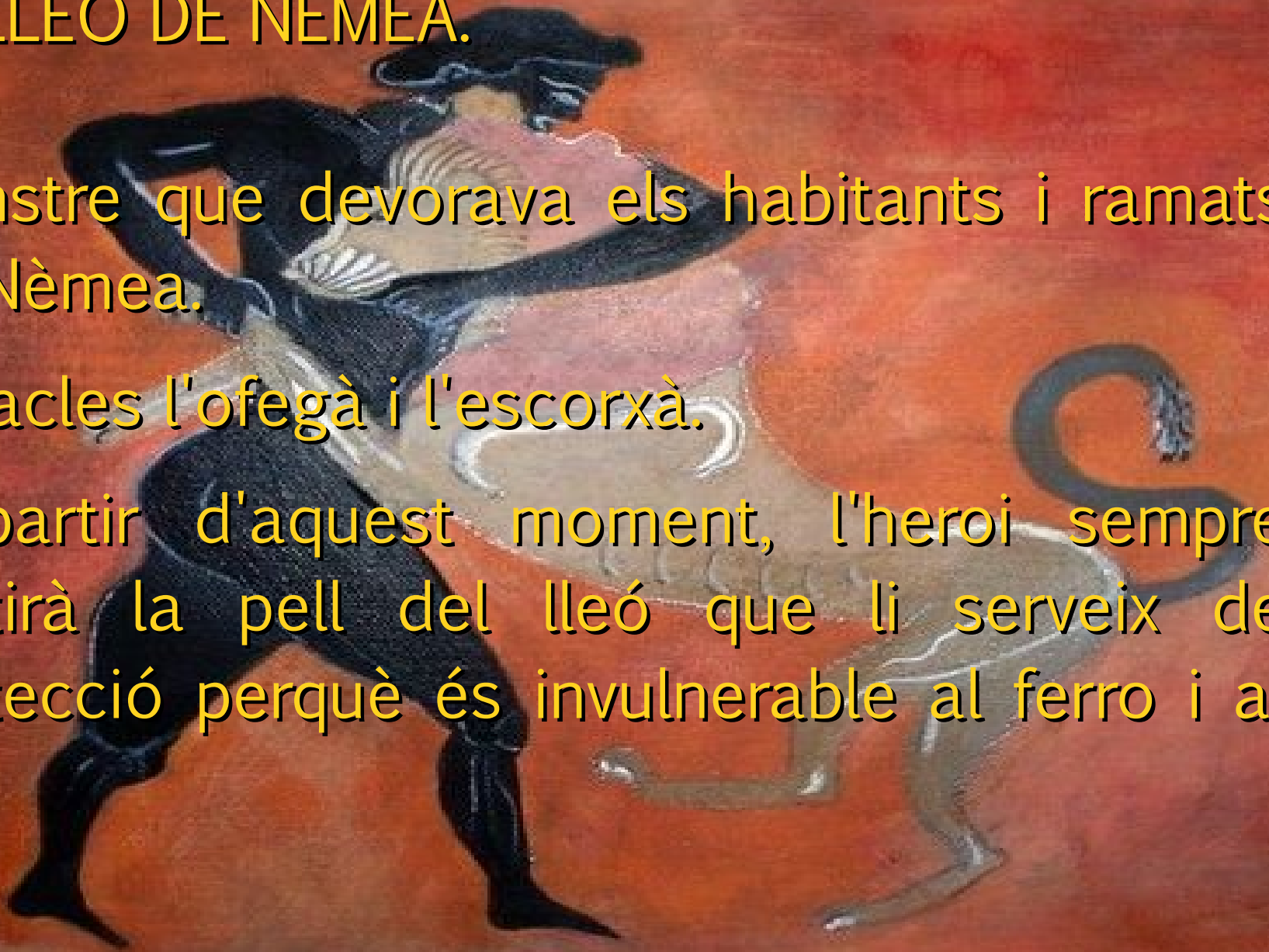
Per expiar l'assassinat dels fills que havia tingut amb Mègara, es posà a les ordres del seu cosí Euristeu qui li ordenà dur a terme diverses gestes consistents en alliberar el món d'una sèrie de monstres.

1. EL LLEÓ DE NÈMEA.

Monstre que devorava els habitants i ramats de Nèmea.

Hèracles l'ofegà i l'escorxà.

A partir d'aquest moment, l'heroi sempre vestirà la pell del lleó que li serveix de protecció perquè és invulnerable al ferro i al foc.

Hèrcules i el lleó de Nèmea,
Rubens, 1615

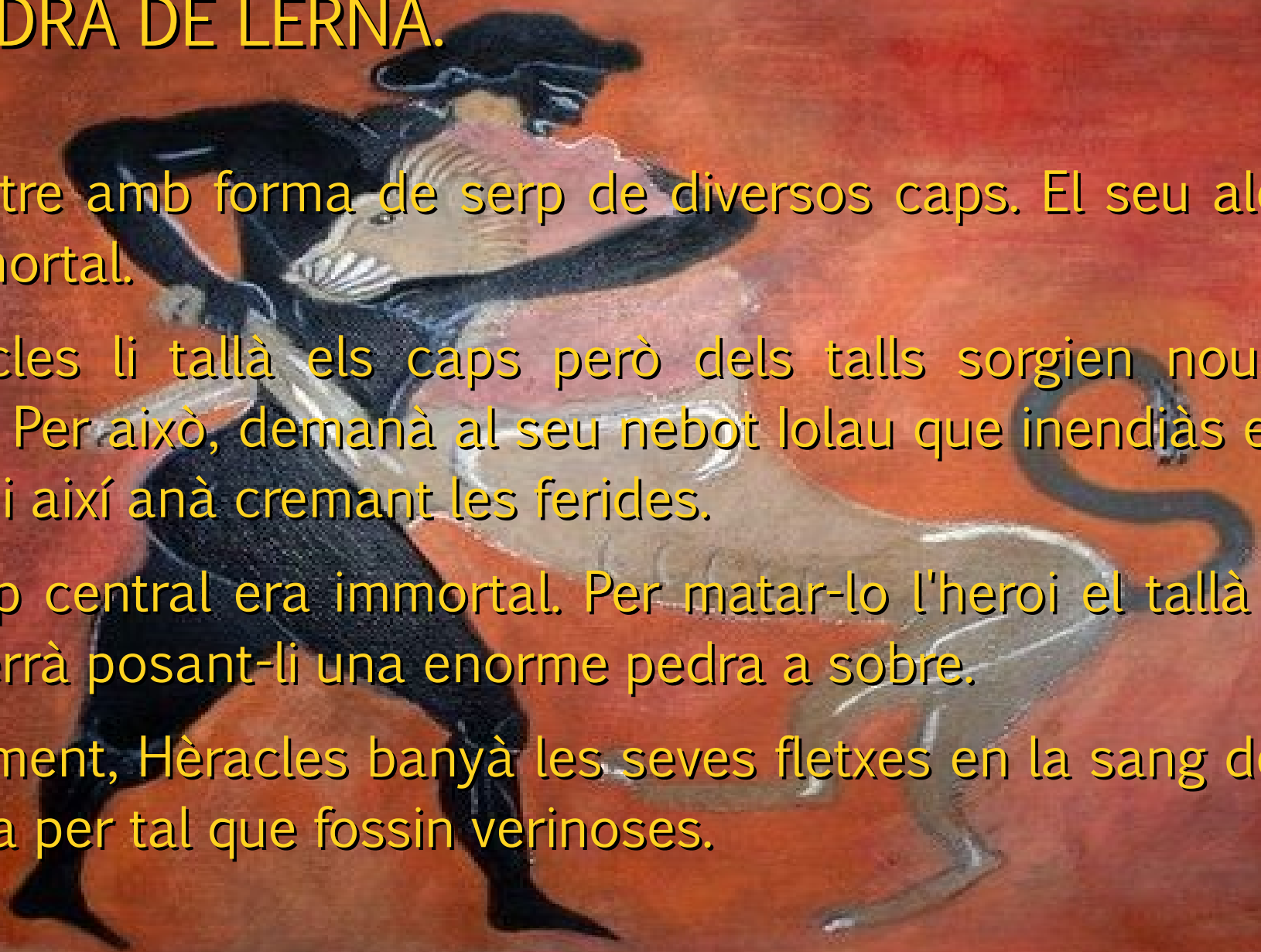
2. L'HIDRA DE LERNA.

Monstre amb forma de serp de diversos caps. El seu alè era mortal.

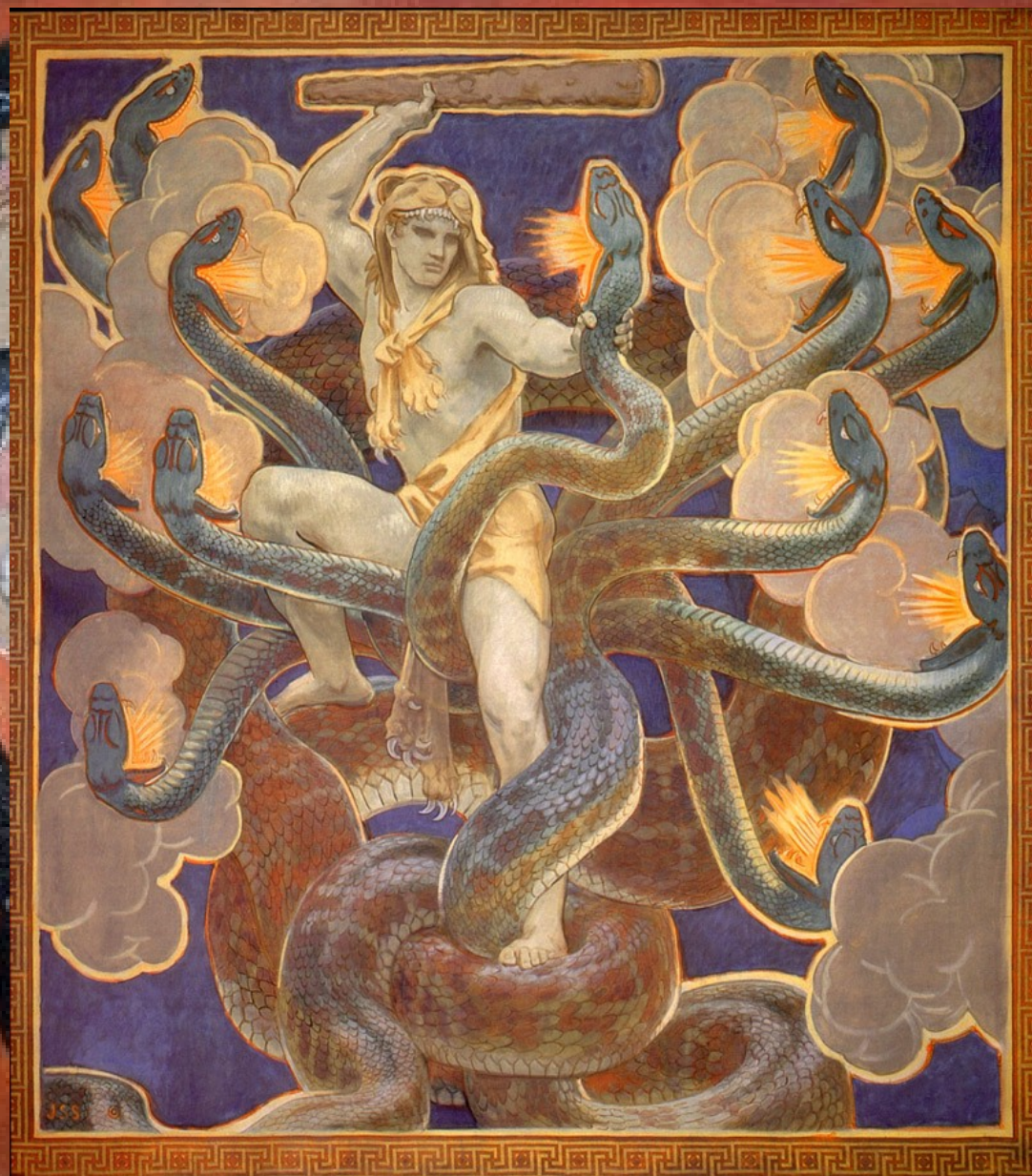
Hèracles li tallà els caps però dels talls sorgien nous caps. Per això, demanà al seu nebot Iolau que inendiàs el bosc i així anà cremant les ferides.

El cap central era immortal. Per matar-lo l'heroi el tallà i l'enterrà posant-li una enorme pedra a sobre.

Finalment, Hèracles banyà les seves fletxes en la sang de l'hidra per tal que fossin verinoses.

Hèrcules i l'Hidra,
John Singer Sargent,
1921

3. EL PORC SENGLAR D'ERIMANT.

Hèracles hagué de portar viu el monstruós porc senglar al seu cosí.

Per capturar la bèstia, la portà fins a una gran extensió de neu on l'animal es fatigà i així el pogué atrapar.

Es presentà davant Euristeu amb el senglar a les espatlles i, en veure el monstre, Euristeu, atemorit, s'amagà dins una jerra que tenia com a refugi.

4. LA CÈRVOLA DE CERINEA.

Cèrvola més gran que un toro, amb les banyes d'or i molt ràpida. Era consagrada a Àrtemis.

Hèracles la perseguí durant un any sense èxit. Finalment, la ferí amb una fletxa i així la pogué atrapar.

La deessa de la caça l'acusà de sacrilegi per haver intentat matar l'animal; l'heroi s'excusà exposant que Euristeu li ho havia encomanat.

5. LES AUS DEL LLAC ESTÍMFAL.

Eren un plaga que devorava els fruits i les collites. Habitaven un espès bosc.

Hèracles picà unes castanyetes que atemoriren les aus fent que abandonassin el bosc. Mentre fugien, l'heroi les matà amb les seves fletxes.

6. ELS ESTABLES DEL REI ÀUGIAS.

Àugias no netejava els estables dels seus ramats fent que la terra tornàs estèril.

Hèracles els netejà desviant el curs de dos rius i concentrant-lo en el pati dels estables.

Euristeu invalidà aquest treball perquè Hèracles demanà un salari a canvi a Àugies que mai cobrà.

7. EL TORO DE CRETA.

Hèrcules doblegant el toro de Creta, Bernard Picart, 1731

És un toro sorgit de la mar que el rei Minos prometé sacrificar a Posidó; però, en veure'l tan hermós, el conduí als seus ramats. Per això, Posidó feu que Pasífae s'enamoràs d'ell.

Hèracles el capturà i el portà a Euristeu.

8. LES EUGUES DEL REI DIOMEDES.

Eugues que menjaven
carn humana.

Hèracles sacià la fam dels
monstres amb la carn del
seu propi amo i, un cop
plenes, les conduí a
Euristeu.

*Diomedes devorat per les seves
eugues, Gustave Moreau, 1865*

9. EL CINYELL DE LA REINA HIPÒLITA.

1. La reina de les Amazones accedeix voluntàriament a donar-li el cinyell a l'heroi; però Hera, disfressada, crea una baralla entre el sèquit d'Hèracles i les Amazones. S'entaula una lluita i l'heroi, sentint-se traït, matà Hipòlita.

2. Hèracles capturà la germana d'Hipòlita i aquesta a canvi de la seva llibertat li oferí el cinyell.

10. ELS BOUS DE GERIÓ.

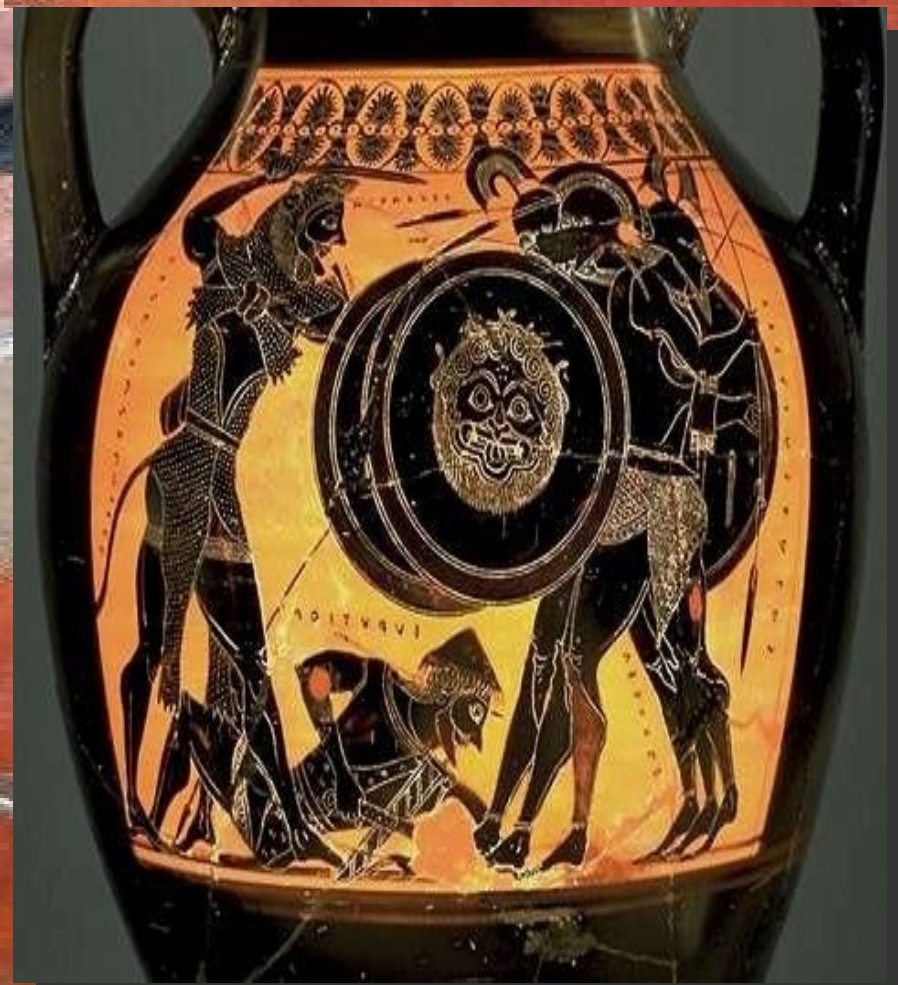

Gerió, gegant de tres caps i tres torsos, tenia molts bous custodiats per un pastor i un ca de set caps.

Per arribar-hi, Hèracles hagué de creuar l'Oceà i demanà al Sol la seva copa per fer-ho.

Arribat a Eritia, l'heroi matà el pastor i el ca d'una maçada i s'emportà els bous.

Gerió li sortí a camí però caigué sota les fletxes d'Hèracles.

11. EL CA CÈRBER.

A la baixada a l'Hades, Atenea i Hermes, ajudaren l'heroi.

Un cop davant Hades, Hèracles li demanà permís per emportar-se el ca Cèrber. El rei dels morts acceptà amb la condició que capturàs l'animal sense ajudar-se de cap arma, només amb les mans i la seva pell de lleó.

Dominà el ca agafant-lo pel coll i el portà a Euristeu que es tornà a amagar en la seva jerra, mort de por.

Hèracles retornà el ca a Hades.

Hèracles i Cèrber, Johann Bernhard Fischer, 1693-95

12. LES POMES D'OR DEL JARDÍ DE LES HESPÈRIDES.

Gea regalà a Hera per les seves noces unes pomes d'or que la deessa plantà en el seu jardí al costat de l'Atlas. Per tal que ningú les agafàs, un drac immortal de cent caps les custodiava. També ho feien les nimfes de l'horabaixa, les Hespèrides.

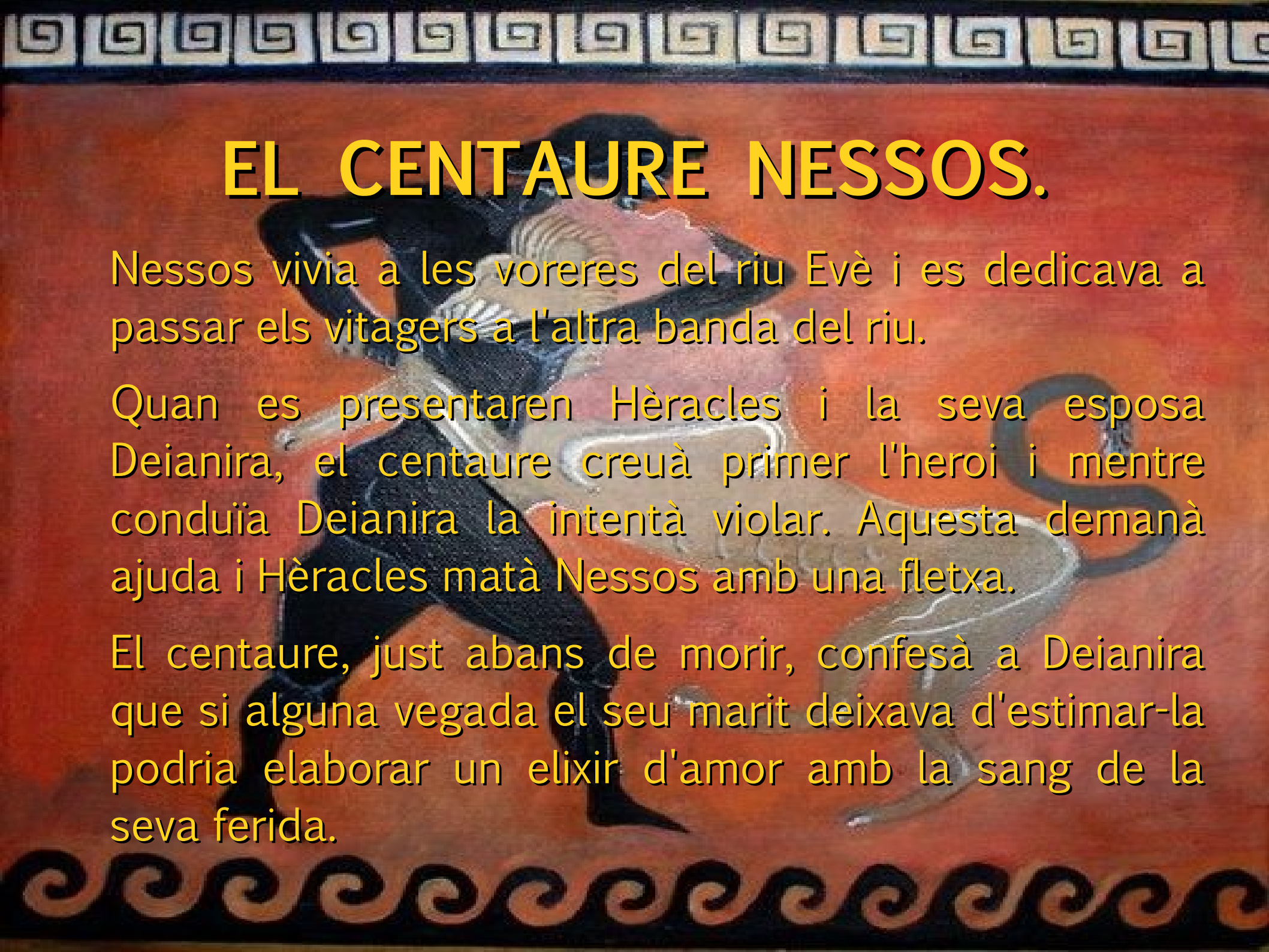
1. Hèracles es trobà amb Atlant que sostenia el Cel i li oferí lliurar-lo del seu càstig durant un temps si anava a cercar tres pomes d'or. Atlant accedí i de tornada declarà que ell mateix duria les pomes a Euristeu. Hèracles simulà consentir, però li demanà a Atlant que li aguantés el Cel un moment mentre es posava un coixí a les espatlles. El gegant acceptà i l'heroi, un cop lliure, agafà les pomes i fugí.

2. Hèracles matà el drac i s'apoderà de les pomes. Les Hespèrides, entristides per la pèrdua, es transformaren en arbres i el drac fou convertit en la constel·lació de la Serp.

En aquest treball Hèracles alliberà Prometeu del seu càstig infinit ja que se'l trobà de camí.

Jardí de les Hespèrides,
Edward Burne-Jones, 1869

EL CENTAURE NESSOS.

Nessos vivia a les voreres del riu Evè i es dedicava a passar els viatgers a l'altra banda del riu.

Quan es presentaren Hèracles i la seva esposa Deianira, el centaure creuà primer l'heroi i mentre conduïa Deianira la intentà violar. Aquesta demanà ajuda i Hèracles matà Nessos amb una fletxa.

El centaure, just abans de morir, confesà a Deianira que si alguna vegada el seu marit deixava d'estimar-la podria elaborar un elixir d'amor amb la sang de la seva ferida.

PUJADA A L'OLIMP.

Hèracles conegué Íole i la féu la seva concubina.

Per agrair a Zeus una victòria decidí consagrar-li un altar. Per aquesta cerimònia envià un company a Deinaira per demanar-li una túnica. Aquesta recordà l'elixir del centaure i impregnà la tela.

L'heroi es vestí i començà a sentir que la seva pell i el seu cos s'encalientien. No podent suportar el dolor, manà als seus criats que aixecassin una pira en el mont Eta i ell s'hi llançà.

Mentre cremava, es sentí un tro i l'heroi pujà al cel sobre un núvol.

Ja entre els déus, es reconcilià amb Hera qui li oferí la seva filla Hebe, dea de la joventut, com a dona.

Mort d'Hercules, Zurbarán, 1634

